

Liikenne- ja viestintäministeriö
 PL 31
 00023 Valtioneuvosto
kirjaamo@lvm.fi
liikennekaari@lvm.fi

1.6.2017

Vain sähköpostitse

Lausuntopyyntö 27.4.2017
 Viite: LVM/905/03/2017

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi liikenteen palveluista annetun lain muuttamiseksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Suomen Merimies-Unioni SMU ry kiinnittää lausunnossaan huomiota vain merenkulkuun liittyviin esityksiin.

Laivaväen pätevyudet

II osan 10 luvun 2 §:n määritelmissä mainitaan SOLAS-sopimus, mutta niistä puuttuu maininta esimerkiksi STCW- tai MLC-yleissopimuksesta huolimatta siitä, että kyseisiin sopimuksiin viitataan ja ne mainitaan/määritellään myöhemmin lakitekstissä.

Mielestämme laivaväen pätevyksiä koskevia sääntöjä voidaan siirtää valtioneuvoston asetuksesta lakiin liikenteen palveluista ja näin nostaa niiden tasoa säädöshierarkiassa. Perusteluteksteissä mainitaan useissa kohdoin, että sisältö vastaa pitkälti voimassaolevia sääntöjä. Tämä kuitenkin jättää epäselväksi sen, onko mahdollisella sanamuodon tai sääntöjen järjestyksen uudistamisella tavoiteltu sisällöllisiä muutoksia. Esitämme perusteluiden täydentämistä tarvittaessa tästä näkökulmasta.

Nyt valtioneuvoston asetukseen sisältyvien sääntöjen siirto lakiin aiheuttanee tarpeen tarkastella myös asetustekstiä uudelleen.

Merimieslääkärijärjestelmä

Merimieslääkäriksi hyväksymisen siirtäminen Liikenteen turvallisuusviraston tehtäväksi on kannatettava asia. Siirto luonnollisesti edellyttää, että Liikenteen turvallisuusvirastossa on tehtävään tarvittava asiantuntemus. Tällä hetkellä näin ei kuitenkaan vielä tietojemme mukaan ole, kun Liikenteen turvallisuusviraston liikennelääketieteen yksikössä ei ole ainuttakaan merimiehen työoloihin tai vaatimuksiin perehtynyttä lääkäriä.

Mielestämme on ehdottoman tärkeää säilyttää sääntö siitä, että Työterveyslaitokselta pyydetään lausunto niissä tapauksissa, jossa merenkulkija hakee poik-

keuslupaa Liikenteen turvallisuusvirastolta koskien kelpoisuutta ja sopivuutta laivatyöhön tai kun se on kyseenalaistettu Liikenteen turvallisuusvirastolle annettussa ilmoituksessa.

Kannatamme myös merimieslääkäristatuksen voimassaolon määräaikaistamista viideksi vuodeksi. Vallitsevan käsityksemme mukaan käytännöt ja kriteerit merimieslääkäritodistuksien antamisessa ovat olleet kirjavia, mikä on osoitus tarpeesta yhtenäistää merimieslääkärille annettavaa ohjeistusta ja päivittää säännöllisesti osaamista.

Kabotaasiliikenne merenkulussa

Meriliikenteen kabotaasin poikkeuksien osalta pidämme tärkeänä, että myös jatkossa turvataan ja huolehditaan Suomen huoltovarmuudesta ja kotimaisen tonniston kilpailukyvyistä.

Näin ollen esitämme, että II osan 9 luvun 2 §:n toinen momentti muutetaan seuraavasti:

”Lupa annetaan enintään kuudeksi kuukaudeksi kerrallaan. Ennen luvan myöntämistä Liikenteen turvallisuusviraston on kuultava niitä, joita asia koskee sekä alan ammattijärjestöjä ja tarvittaessa muita sidosryhmiä, jolle asian kiireellisyydestä muuta johdu.”

Merenkulun koulutus ja niiden hyväksyminen

Merenkulun koulutuksien ja niiden sisältöjen hyväksymisen siirtämisestä Liikenteen turvallisuusvirastolle ei Merimies-Unionilla ole kommentoitavaa.

Kannatamme ajatusta siitä, että tietyt ulkomailla suoritettavat kurssit ja koulutukset voitaisiin hyväksyä Suomessa sellaisenaan tai osana Suomessa saatavaa koulutusta. Osa kursseista on huomattavasti edullisempia ulkomailla kuin Suomessa erityisesti päällystötehtävissä tarvittavien pätevyyksien osalta. Tätä edellyttävät myös EU-alueella yhteiset säännöt ja periaatteet tutkintojen tunnustamisesta.

Viranomaistehtävien hoitaminen

Lain IV osan toisen luvun 3 §:n kolmanneksi momentiksi ehdotetaan, että luvan hakija tai haltija vastaisi kustannuksista, jotka aiheutuvat Liikenteen turvallisuusviraston määräämistä kokeista, tutkimuksista ja tarkastuksista, ei ole kannatettava. Mikäli ko. kokeisiin määrätään, tulisi niistä koituvista kustannuksista vastata joko viranomainen tai työnantaja osana työterveyshuollon järjestämisvelvollisuutta.

Liikenneasioiden rekisteri

Lakiehdotuksen perustelutekstissä, joka koskee eräiden pykälien kumoamista laista laivaväen luetteloinnista, todetaan useaan otteeseen ja osin keskeneräisin lausein, että merimiesluetteloa koskevat säännöt siirtyvät lakiin liikenteen palveluista. Missään lakiluonnoksen kohdassa ei kuitenkaan selkeästi mainita, että Liikenteen turvallisuusvirastolla on velvollisuus ylläpitää merimiesluetteloa tai sa-

maa tarkoitusta palvelevaa ja vastaavan sisältöistä rekisteriä. Viranomaisvelvollisuuksia ei voida asettaa eikä niiden laajuutta määrittellä hallituksen esityksen perusteluteksteissä.

Ehdotetut yleisluontoiset säännöt eivät mielestämme vastaa lainkaan lainsäädännön nykytilaa, eivätkä näin ollen takaa, että alalle tärkeiden meripalvelu- ja kokemustietorekistereiden ylläpito säilyy tarvittavalla tasolla. On muistettava, että ko. tiedot ovat olennainen osa eri pätevyyksien myöntämisperusteita. Tulevaan liikenneasioiden rekisteriin tallennettavien tietojen tulisi olla samat kuin mitä tällä hetkellä voimassa oleva laki laivaväen luetteloinnista asiasta määrää, työsuhdetiedot mukaan lukien.

Ehdotettuun lakitekstiin on ehdottomasti lisättävä erillinen maininta velvollisuudesta ylläpitää merimiesluetteloa.

SUOMEN MERIMIES-UNIONI SMU RY

Sannaleena Kallio
lakimies

sannaleena.kallio@smu.fi

puh. 09 61520252